

"DE AUTO GEEFT ONS
MACHT. MET ÉÉN
VOETBEWEGING LATEN
WE DE PK'S BRULLEN."

DE PSYCHOLOGIE VAN DE AUTO:

ER IS ÈCHT VERSCHIL TUSSEN MANNEN EN VROUWEN

Tekst: Suzanne de Heer, fotografie: Rob Honselar (ANWB)

Ondanks dat fietsen gezond, goed voor het milieu en goedkoper is, grijpen we elk excuus aan om de auto te pakken. Een spatje regen, die grote tas boodschappen of de afstand. Kortom: de auto is ons favoriete vervoersmiddel. Waarom?

Verkeerspsycholoog Gerard Tertoolen geeft antwoord: "De auto pakken is gewoon makkelijk, net als dat de auto ons comfort biedt, een reis van deur tot deur, snelheid, bagagemogelijkheden en een dak tegen de regen. Daarnaast doet de auto psychologisch gezien ook veel met ons."

Huisvaders worden monsters

Hoe komt het dat brave huisvaders in de auto soms veranderen in agressieve tijdbommen? Volgens Tertoolen is dat te danken aan de mogelijkheid die de auto ons biedt om verdrongen driften te uiten en omdat we ons anoniem voelen in ons stukje blik, denken we ongestraft veel te kunnen maken.

Miscommunicatie

Communiceren in de auto is lastig. Knippert die auto voor ons nou naar rechts omdat hij af wil slaan, of omdat hij vergeten is zijn knipperlicht uit te zetten? Het boek *Traffic* van Tom Vanderbilt (2008) vertelt ons waarom we rijden zoals we rijden en besteedt ook aandacht aan de communicatie vanuit de auto. Autorijden sluit verbale communicatie uit. Geen vocabulaire, geen expressies, slechts simpele gebaren en signalen. En die signalen worden ook vaak verkeerd begrepen. Bijvoorbeeld toeteren of seinen met de lampen. Of u wordt afgesneden, wat u erg onbeleefd vindt. Terwijl de automobilist die u afsneed zich vaak van geen kwaad bewust is. Meestal lukt het ons dan ook niet om de verkeerszondaar iets duidelijk te maken. Toch worden we boos, we roepen 'hufter' of gaan bumper kleven en sluiten op die manier onze frustratie af.

"Ondanks dat we omgeven zijn met glas en we een geregistreerd kenteken hebben." Daar komt bij dat de auto ons macht geeft. "Met één voetbeweging kan je de PK's laten brullen." We identificeren ons ook sterk met de auto: "Ik sta daar, zeggen we als ons gevraagd wordt waar onze auto staat. Dat is het teken dat we één worden met die machtige machine. Dat vergroot ons ego, waardoor we ons groot, krachtig voelen en even sterk als ieder ander of zelfs nog sterker."

Zelfoverschatting

"Veel meer dan vijftig procent van alle automobilisten vindt dat hij of zij zelf beter kan rijden dan de gemiddelde automobilist. Statistisch gezien kan dat helemaal niet," zegt Tertoolen. Volgens de verkeerspsycholoog denken wij dat, omdat we ons het liefst spiegelen aan vergelijkbare anderen, mensen die op ons lijken. Vervolgens schatten we onszelf net ietsje hoger in dan die ander. Dat geeft dan zo'n lekker gevoel. Maar als we ons iets beter voelen dan een ander, kunnen we ons ook iets meer permitteren. "Daarom hoeft jij je ook niet precies aan al die regels te houden, die zijn immers bedoeld voor anderen die minder goed kunnen rijden."

Verskil man en vrouw

"Ik ben er van overtuigd dat we nog steeds dingen meedragen uit de evolutie. Mannen zijn van oorsprong jagers, vrouwen verzorgers.

Gerard Tertoolen, verkeerspsycholoog

Mannen hebben daardoor bijvoorbeeld een beter ruimtelijk inzicht ontwikkeld, dat is wetenschappelijk bewezen. Hierdoor kunnen ze ook beter parkeren. Dertig jaar emancipatie kan dat niet ongedaan maken, dus dat verschil is er nog wel. Vrouwen zijn weer beter opgewassen tegen tegenslagen. De frustratie van een man die geen parkeerplaats kan vinden, is gemiddeld groter dan bij een vrouw die hetzelfde overkomt."

Mannen nemen ook meer risico's in het verkeer. Oorzaak daarvan zijn volgens Tertoolen voornamelijk hormonen. Testosteron zorgt er bij mannen voor dat ze de behoefte hebben om zich te laten gelden en hun grenzen te verkennen. "Mannen zijn daar meer mee bezig dan vrouwen."